

Balua ja Paulo kwa Akakolosai Kilongoi

Balua kwa Akakolosai jiandikigwa na ndundame Paulo (Lipungu lya 1:1). Iwechakine ajandika balua jenje kingobu pakiba mukipungo ku Loma kati ja chaka cha 60 kuboka pukubelekwa Kilisto. Kitabu cha Akakolosai na Akaefeso ni kitabu cha Filemoni, ikemigwa balua imikipungo gambu Paulo aiandika yenie kingobu pakiba mukipungo. Balua jenje baandakila bandu abunhwamini Kilisto bikilambo cha Kolosai. Paulo atumbwije kalenga bandu abunhwamini Kilisto buku Kolosai, andi pabalengite mulipungu lya 2:1, nambu amanyi kutenda nga jumwe jwa genia. Iwechakine Epafaladito nga ogwatumbula kuchenga likanicha tangu pabokela ku Kolosai.

Paulo ngaga kana maboulo gu wangi mulikanicha lya ku Kolosai. Ngakinga balua nduu eilenga nhwalo gwenio. Kukiba na kikuta cha Akayahudi abunhwamini Kilisto abajiga kakwajali akaumini ajabe bakengame malagilo giki Yahudi kuboke Mulilagano lya Lolo, muno nhwalo gu kuinigwa. Paulo ngaandika kipola kutenda bandu abunhwamini Kilisto kibije chenge chabapala andaje mundu nambu tu Kilisto kuppala bajeketeligwe na Nnoongo (Lipungu lya 1:15-20). Na maboulo genia galenda bandu akakata (Lipungu lya 2:8).

Agabi mukitabu,

Paulo mubalua jakwe atumbwi kapata abali bandu abunhwamini Kilisto buku Kolosai (Lipungu lya 1:1-2).

Kabe aandike nhwalo gu ukolongwa gwa bandu abunhwamini Kilisto muno kagakana maboulo gu wangi Kukolosai (Lipungu lya 1:3-3:4).

Paulo mubalua yakwe ijingi mukila balua aandike nusu ile yulongoi pipaligwa kutama kwa bandu abunhwamini Kilisto (Lipungu lya 3:5-4:6).

Paulo ajomoli kapata abali na kalenge balua jenje jipaligwa kuuchomigwa kanonoya ku kikuta cha bandu abunhwamini Kilisto (Lipungu lya 4:7-18).

¹ Nenga Napaulo, nandundame ba Kilisto Yesu kukupala kwa Nnoongo, pamwe na nnongo gwito Timoteo, ² tunhwandikila mangweto bandu ba Nnoongo mantama Kukolosai, maka-longo manhwaminike mu kulondana na Kilisto, tunnumbilanga upeele na tengela kuboke kana Nnoongo Awabito.

Paulo annyopa Nnoongo nu kunnumba

³ Machoba goa putunnyopelanga tunnumba Nnoongo, Awawa ba Angwana bito ana Yesu Kilisto, ⁴ gambu tujoine pumunhwamini Kilisto Yesu na mapalano ginu ku bandu ba Nnoongo boa. ⁵ Kuamini kwinu nu kupalana kwinu kuboke mulihyobalelo elibammeki kumbengu. Lihyobalelo elimilijoa lichoba likutumbula kingobu chamatangachigwa nhwalo gwa kweli

gwenio nga Nhwalo Gwambone. ⁶ Nhwalo Gwambone gwenio ngunhwikali mangweto, nu kujendeke kwela padunia joa na kabeka bandu batende gambone nu kola andi pitei nkati jinu kutumbu lichoba lyamajoaga nu kumanya upeele gwa Nnoongo pubile. ⁷ Ngammoligwa upeele gwa Nnoongo na Epafulo, mpakachi nnyito jutumpala, mpakachi juna kuaminika jwa Kilisto kwa magambu gito twenga. ⁸ Jwenio ngatulenge lipalano lyampatite ku Uhuke jwa Nnoongo.

⁹ Kwa magambu genia kuboke putujoa minhalo jinu, tujendeke kunnyopelanga. Tannyopa Nnoongo ampegange kumanya goa aga-gapala, malango goa nu kumanya kwampatite ku Uhuke jwakwe. ¹⁰ Tujopa yene kupala nhwotolanga kutama andi pabapala Angwana nnyendeke kamu gabaalali benia. Man-nyendekea kamu itendwa yambone nu kola kukummanyia Nnoongo. ¹¹ Nnoongo ampe makakala kuwecho gwakwe guna kibumo ku-pala nhwoto kulendela nu kuimbali goa panga totakela, ¹² kukuala mwojo malumbange Awawa, abantei nhwoto kupokela lipungu lyababeki bandu ba Nnoongo mukingwana chulumuli. ¹³ Nnoongo ngatukola mumakakala gu lubendu, ngatupeleka mukingwana cha Mwana jwakwe ojwampala, ¹⁴ kupete jwenio twenga tukoligwa, yani kulekekigwa mabaja gito.

Ukolongwa gwa Kilisto niliengo lyakwe

¹⁵ Kilisto abonekana kipola kube alandine na Nnoongo jwangabonekana,

jwombe akiba tango ni ipanganigwa yoa kupanganigwa.

¹⁶ Gambu kupete jwenio, Nnoongo ngapangania ilebe yoa,

eibi kumbengu na eibi padunia,
eibonekana na yangabonekana,
akangwana na akatawala na bina inala bina
makakala.

Yoa ngipanganigwa kupete jwenio kwa magambu gakwe.

¹⁷ Kilisto akiba tango ilebe yoa nukupanganigwaje,

kukulondana na Kilisto ilebe yoa ikamulana.

¹⁸ Jwenio nga mutwe gwa mmele, mmele gwenio
ngi kikuta cha bandu boa abunhwamini
Kilisto.

Jwenio ngi kindumbutumbu cha bwomi kupala
abe jukutumbula kuyoka kilebe yoa.

¹⁹ Gambu Nnoongo apala unnoongo gwakwe
ubonekane kupete nkati ja Kilisto.

²⁰ Kupete Mwana jwakwe, Nnoongo aichikachine
yoa eipanganigwe immujile, na kwa myai
jakwe ejijitike panchalaba abekite tengela
na ilebe yoa yapadunia nu kumbengu.

²¹ Pukutumbula mangweto uyo makiba kutali na Nnoongo na makiba mangondwa bakwe
magambu ga mawacho ginu mabaja ni itendwa
inu ibaja. ²² Nambu ngoe, Nnoongo ante
mangweto mme makaganja mundu ku
pete kiu cha mmele gwa Mwana gwakwe, ku
pala ampeleke mangweto nnongi jakwe kongo
mmi chwapi, panga malemwa. ²³ Nambu
mpaligwa, kujendeke kuhyobalela nu kube

ndii mu imani, makajeketeje kuboigwa mulihyobalelo lyale lyamapata kuboke pamajoa Nhwalo Gwambone. Nenga Paulo bandei mbe napakachi bu Nhwalo Gwambone ogutangachigwe ku bandu boa padunia.

Liengo lya Paulo ku bandu abunhwamini Kilisto

²⁴ Ngoe nhalali kupotekigwa magambu ginu mangweto, nu tweleke mmele gwango gaga agapelewike mukupotekigwa kwa Kilisto magambu ga mmele gwakwe, yani nga kikuta cha bandu abunhwamini Kilisto. ²⁵ Nane mekigwe na Nnoongo mbe napakachi ba bandu abunhwamini Kilisto. Bambi liengo lyukutangacha lilobe lyabe limanyikane kipola, ²⁶ nhwalo gwenio nga bandu ngabaiigwa bukumanyaje kuboke kalakala, nambu ngoe baekulile bandu bakwe. ²⁷ Nnoongo akapala bandu bakwe bamanye gwambone nu ukolongwa gwa chili, chili jenie nga jenje, Kilisto abi nkati jinu, jwenio nga ojwatulaya kutenda matukilonda mulihyobalelo likibumo cha Nnoongo. ²⁸ Nyene tuntangacha Kilisto kwa malango goa, takelebuya nu kummola mundu jwajoa kupala tuoto kumpeleka kila mundu nnongi ja Nnoongo kiti akomile mukulondana na Kilisto. ²⁹ Kukutangacha nhwalo gwenio nenga ndenda kulaga nu kamwa maengo kwa makakala makolongwa ga Kilisto agakamu maengo nkati jango.

2

¹ Mbala mmanyange apangamu maengo

kukachana magambu ginu, nambu uyo ku bandu bu kilambo cha Laodikia na gambu ga bandu bange banga bonangana na nenga.

² Ndenda yene kupala kape mojo na balondane pamwe mulipalano kupala batwele malango ga kweli, kupala bijimanye chili ja Nnoongo chili jenie nga Kilisto mwene. ³ Nkati jakwe iigwe mbambo yoa yambone, malango nu kumanya.

⁴ Nannengelanga yene makajeketeje koloigwa na mundu jwajoa kwa malobe guwangi, ati ikabi gukunogela muno. ⁵ Iganukube nenga mbi kutali na mangweto, nambu kwa mmele mbi kunhwagabala muno mangweto, mbi kualali mwojo panammona makajema ndii mukunhwamini Kilisto.

Bwomi gwa kweli mukulondana na Kilisto

⁶ Andi pamannyeketela Yesu Kilisto kube Nngwana, nnyendekeange kulondana nakwe.

⁷ Mmegange andi ngega imikongo ejionene pae nkati jakwe, na bwomi gwinu uchengigwe panani jakwe nu kube ndii muimani andi pammoligwe. Na mmaganga bandu bina lilumbo.

⁸ Mmaganga maha, mundu akantendanga makabandaje kwa maboulo ga lagi, guwangi jika agahyobale maboulo ga bandu na gimiche-pela ejitawala dunia, ngiti gaboka ku mwene Kilistoje! ⁹ Gambu, nkati ja Kilisto ku mmele gwakwe, kulenganile Unnoongo gwoa, ¹⁰ mangweto mpatite bwomi tegatega mukulondana nakwe. Jwombe akweti uwecho gukutawala kujipeta michepela ejitawala na bina kinala boa.

¹¹ Mukulondana na Kilisto mangweto nhwinigwe kukuula umundu gwa mabaja, ngiti kuinigwa kubatenda banduje, nambu kuinigwa kukutendigwa na mwene Kilisto. ¹² Kingobu pamabatichigwa, machikigwa pamwe na Kilisto, kukubatichigwa mangweto uyo ngunhyoigwa pamwe na jwombe mukuamini makakala ga Nnoongo ojwanhyoya Kilisto. ¹³ Mangweto makibanga andi nhwile magambu ga malemwa ginu na magambu umundu gwinu gwa mabaja ukiba ulekekigweje. Nambu ngoe Nnoongo ammekangite mme na bwomi pamwe na Kilisto. Nnoongo atulekekie mabaja gito goa, ¹⁴ pajomola kuimia malemwa agaandikigwe agutukong'ondela na malagilo gukutuhukumu twenga, ngaimia mbyuu, nu ngakong'andela panchalaba. ¹⁵ Panchalaba gwenio Kilisto ngabapoka makakala gabe achimichepela abatawala na akakolongwa, ngabalongalea pukongolou nnongi ja bandu andi bandu abapukaligwa mateka kungondo kulaya baotwile.

¹⁶ Yene, makajeketeje mundu kummeke amuli ja chakulya andaje chukunywe, andaje mipapala, andaje mipapala ja mwei andaje Lichoba Lyu Kupomolela. ¹⁷ Ilebe yenie kiwili tu chi ilebe eipakuika, nambu ukweli gwene nga Kilisto. ¹⁸ Makajeketeje kuhukumuligwa na mundu jwakitenda nkolongwa kwa magambu gwa malolo ga jika jakwe ojwakwajali kunyenyepea kuwangi nu kagagongale apakachi bukunani. Mundu andi jwenio alokaloka gambu gwa ilebe yaibweni na magambu gwa malango

gakwe, ¹⁹ akotwike kukilonda na Kilisto ojwabi mutwe gwa mmele. Kupete Kilisto mmele gwoa kamulana nu kulondigwa pamwe ku ipagwa na ndandamba yakwe, nu kola andi papala Nnoongo.

Kuwe nu kutama pamwe na Kilisto

²⁰ Mangweto nhwile pamwe na Kilisto nu komboligwa mumakakala ga michepela ejijitawala dunia. Kwanike mangweto ntama andi mabandu ba padunia jenjeno? Kwanike nkamu malagilo andi geniga? ²¹ “Makakamuje chenje na makapayaje chenje na makakunyuje chache?” ²² Ilebe yo a kualabika kingobu pitumika, genie nga malagilo na maboulo ga bandu tu. ²³ Malagilo genia gabonekana gina malango kundela jukugongalela kubabekangite beneakangweto, kukunyenyeпа, nu kukitawala mmele gwabe kukale, nambu genia kuotwaje kujiibila tama mbaja ja mmele.

3

¹ Lele anda uhyoigwe pamwe na Kilisto, nhwachilange ilebe yukunani, kwabi Kilisto, kwenio atama paali pukutawala kingonu cha kalelo cha Nnoongo. ² Miwachilange ilebe yukanani, ngiti ilebe eibi padunia panoje. ³ Gambu mangweto nhwilangite, na bwomi gwinu uhiigwe pamwe na Kilisto mu Nnoongo. ⁴ Bwomi gwinu gwa kweli nga Kilisto, kingobu chapakupitila kabele na mangweto uyo miba pamwe na jwombe mukibumo.

Bwomi gwa kalakala na bwomi nhynono

⁵ Yene, mikome ilebe ibaja nkati jinu ya padunia pano, ngongola nu uchapu na tama mbaja jukupala kube ni ilebe nduu, kwenio nga kugongale inyago. ⁶ Magambu gwa ilebe yenie lilaka lya Nnoongo lipakaikalila bandu boa banga nnyali. ⁷ Kalakala mangweto makatama kengama ilebe yenie, pantawaligwa na mabaja genia. ⁸ Nambu ngoe mpaligwa kuileka ilebe yenie yoa, lilaka na tama nu kutenda ubaja. Makantukanaje Nnoongo na malobe gukung'ing'ia makalongeje mukano yinu. ⁹ Makakoloyanaje, magambu mangweto mulekite umundu gwa kalakala pamwe na itendwa yakwe yoa ibaja, ¹⁰ nu kwinda umundu nhynono. Umundu nhynono gwenio ujendeke kutendekiigwa na Nnoongo, Mpangani, kukulanda nakwe, kupala mummanye kipola. ¹¹ Penia palekineje kati ja Mgiliki na Nhyahudi, ojwainigwe na jwanga inigwa, akageni andaje akola kilambo, mmanda andaje mundu ojwabi agabwa. Nambu Kilisto nga goa, na abi kwa goa.

¹² Gambu mangweto nga bandu ba Nnoongo, jwenio ampaile nu kumpambula mme bandu bakwe. Kuyenie, mme na kia na gwambone, kunyenyeпа na nuu nu kuimbalila. ¹³ Nhwimbalilane nu kulekekeana anda mundu anng'amba nnyakwe. Mpaligwa kulekekeana malemwa andi Angwana pabannekekie mangweto. ¹⁴ Chikilimbite kati ja genia, nnyonjake kupalana, magambu mapalano galondana ilebe yoa nu kube kile chimwe chinakulimba. ¹⁵ Na tengela ja Kilisto jitawale mumyojo jinu, gambu Nnoongo ankemite

mangweto mme na tengela ku mmele gumwe. Kabe mmegange ni lilumbo! ¹⁶ Nhwalo gwa Kilisto utwele muno nkati jinu, mmolane nu kelebuyana kwa malango goa. Kongo makajemba zabuli, minhambo ji kulumba na ji kunng'ongale Nnoongo, na nnyembange minhambo jukunnumba Nnoongo mumyojo jinu. ¹⁷ Kila chantendanga na channongela, ntendanga yoa ku liina lya Angwana ana Yesu na kalumba Awawa ana Nnoongo kundela jabe.

Maboulo munyumba ya akaumini

¹⁸ Makajumbo, majoe akangwana binu, gambu nga pabapala Angwana. ¹⁹ Na makinalome, mapalange akaana binu, makabe iyobeje kwabe.

²⁰ Na makinangota, majoe achikibelei binu kukila kilebe gambu genia gaalalila Angwana.

²¹ Na machikibelei, mikitumbu nnomoje ingota inu, penia mpakitopoya mwojo.

²² Na makabanda, majoe akangwana binu ba padunia mugoa. Ngiti pabannolekea tuje kupala mmonekane mambone nambu ntenda genia kwa mwojo gwambone magambu ga kajali Angwana. ²³ Chachoa echintendanga, ntendange kwa mwojo gwoa, andi matende Angwana ana Yesu ngiti munduje. ²⁴ Nkombakelanga kutenda Angwana mabampaganga upo eibabeki bandu bakwe. Kilisto nga Nngwana jwa kweli jukum-megelela! ²⁵ Ojwatenda mabaja malepigwa tela na mabaja gakwe, gambu Nnoongo kupala kwakwe kubagine.

4

¹ Na mangweto makangwana, matendelange akabanda binu kwa mbone na agunhwalali Nnoongo, makakombakela kutenda mangweto uyo nkwegi Angwana kumbengu.

Maboulo gukujonjakea

² Nnyendekeange mukugongalela na pang'ongalela mmegange maha, na munnumbe Nnoongo. ³ Uyo, mutujopele na twenga kupala Nnoongo atupe lilanga lyambone likutangacha nhwalo ogubi chili ja Kilisto. Magambu gwa chili jenie ne ngoe ndabigwe. ⁴ Lele nnyopange kupala nhoto kutangatacha andi pambaligwa nu kundela ejipakujibeka chili jenie kipola.

⁵ Mmegange na malango pantamanga na bandu banga nhwamini Kilisto, ntumianga gwi-cho lilanga lyampatanga. ⁶ Machoba goa nnongelanga gambone gakajangata bandu, na mpaligwa kumanya ndela ju kunnyanga kwambone kila mundu.

Abali jukujomolela

⁷ Tukiko nnongo gwito jutumpala nkamwa maengo juna kuaminika na mpakachi nnyito muliengo lya Angwana, apakunnenge minhalo jango joa. ⁸ Nankinga kwinu, kupala ampegange mwojo kukunnengelanga minhalo jito. ⁹ Aika kwenio pamwe na Onesimo, nnongo gwito jutumpala na juna kuaminika jwenio nga nnyini. Bapakunnengelanga ilebe yoa eikamuligwa pamba.

¹⁰ Alistako, jwatabigwe pamwe nanenga, tumpatanga abali, pamwe na Maluko, nhwibani

jwa Banaba. Mbemele nnyoininge malagilo gakwe, anda aike kachinu mampokelange. ¹¹ Na Yesu ojwakemigwa Yusto, ampatanga abali. Kati ja Akayahudi abijipokile imani bamba tu abakamu liengo pamwe na nenga li kingwana cha Nnoongo na angweto banimbia mwojo muno. ¹² Epafulo, jwabi pamwe na mangweto na mmanda jwa Kilisto Yesu, ampatanga abali. Machoba goa annyopelanga kukachana kupala nkomale nnyemange ndii, na nnyendeke kuamini nu kamu gapala Nnoongo. ¹³ Nhotwi kuchalakicha kutenda akachana kamwa maengo kwa magambu ginu na kwa magambu ga bandu buku Laodikia nu buku Hilapoli. ¹⁴ Luka, nng'anga jwito jutumpala na Dema bampatanga abali. ¹⁵ Mapate abali akalongo ababi ku Laodikia na nnombo gwango Nifa pamwe na kikuta cha bandu abunhwamini Kilisto abakongana munyumba jakwe. ¹⁶ Anda nnyomwi kuchoma balua jenje, mikipe kikuta cha bandu abunhwamini Kilisto chuku Laodikia nangweto bachome na balua jimaandikila bandu buku Laodikia bampe mangweto, na mangweto nchome. ¹⁷ Mannengelange Alikipo, “Abegelele gwicho liengo lyale lyabampi Angwana.” ¹⁸ Ne Paulo andika ganga ku luboko lwango namwene, kumpatanga abali. Nkombakelanga ne mbi mukipungo. Nannumbilanga uppeele kuboka ku Nnoongo.

**Ngindo New Testament 2015
The New Testament in the Ngindo language of
Tanzania, 2015**

copyright © 2015 The Word for the World

Language: Ngindo

Translation by: The Word for the World

Contributor: The Word For The World

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-02-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

d5116cc2-3c1c-51ad-b1b2-7dde35a6f8cb